TÒA ÁN NHÂN DÂN **KHU VỰC 4 – NINH BÌNH**	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**
Số: 02/2026/QĐST-VDS V/v: "Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự"	*Ninh Bình, ngày 13 tháng 01 năm 2026*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

Về việc tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 4 - NINH BÌNH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Bích Thuỷ

Thư ký phiên họp: Bà Lê Thị Thu Hà, Thư ký Tòa án

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 4 – Ninh Bình tham gia phiên họp: Ông Ninh Trọng Khánh - Kiểm sát viên.

Ngày 13 tháng 01 năm 2026, tại Tòa án nhân dân khu vực 4 – Ninh Bình mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 05/2025/TLST-VDS ngày 21/112025 về việc " Yêu cầu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 02/2026/QĐST-VDS ngày 05/01/2026, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

Người yêu cầu: Bà Nguyễn Thị H, sinh ngày 29/12/1946.

Số CCCD: 0371460015xx.

Địa chỉ: Xóm B, xã B, tỉnh Ninh Bình.

Người bị yêu cầu : Anh Nguyễn Văn T, sinh ngày 01/01/1978.

Số CCCD 0370780049xx.

Địa chỉ: Xóm B, xã B, tỉnh Ninh Bình.

Tại phiên họp: Bà H có mặt, anh T vắng mặt.

NỘI DUNG

Theo đơn đề nghị giải quyết việc dân sự đề ngày 10/11/2025, bản tự khai, bản báo cáo của gia đình và quá trình giải quyết vụ việc, phía người yêu cầu bà Nguyễn Thị H trình bày: Anh Nguyễn Văn T là con trai của bà, sau khi bà sinh ra anh T thì 11 tháng mới biết bò, 03 tuổi mới chập chững biết đi, không biết nói. Đến khi anh T 10 tuổi gia đình cho anh đến trường nhưng nhà trường từ chối tiếp nhận vì trong lớp anh T chạy nhảy, kêu khóc, vệ sinh bừa bãi ra lớp; anh T không biết nói, mọi sinh hoạt cá nhân đều nhờ người thân trợ giúp, lớn lên đi lang thang, đêm không ngủ, cáu gắt, đánh người thân, đập phá. Bà H đã cho anh T đi khám tại Bệnh

viện tâm thần tỉnh N và đã được kết luận là chậm phát triển, tâm thần nặng, cần phải điều trị và trông coi thường xuyên.

Hiện anh T đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng theo Quyết định số 4992/QĐ- UBND ngày 30/8/2024 của Ủy ban nhân dân huyện K.

Tại các Giấy xác nhận của ông Ngô Trí D, ông Đào Văn H1 là người hàng xóm; ông Nguyễn Văn T1, trưởng xóm nơi anh T sinh sống cũng đã xác nhận tình trạng của anh T như bà H đã trình bày.

Tại Bản tóm tắt Bệnh án điều trị nội trú; Giấy xác nhận của Bệnh viện T ngày 10/11/2023 đối với Nguyễn Văn T chẩn đoán Nguyễn Văn T chậm phát triển tâm thần nặng, có tật chứng về hành vi tác phong cần phải điều trị (F72.1). Chậm phát triển tâm thần nặng có tật chứng về hành vi tác phong cần phải điều trị F72.1 là một trong những bệnh rối loạn tâm thần mạn tính theo bảng phân loại quốc tế Bệnh tật ICD10. Người bệnh không có khả năng lao động, tiếp thu kiến thức chậm, mọi sinh hoạt cá nhân phụ thuộc hoàn toàn vào người thân, cần phải duy trì điều trị thuốc lâu dài.

Tòa án nhân dân khu vực 4 – Ninh Bình ra Quyết định trưng cầu giám định số 05/2025/QĐ-TA ngày 16/12/2025 trưng cầu Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc thực hiện việc giám định tâm thần đối với anh Nguyễn Văn T.

Ngày 22/12/2025, Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc thực hiện giám định pháp y tâm thần tại chỗ để xác định năng lực hành vi của anh Nguyễn Văn T.

Qua thăm khám, tiếp xúc cho thấy: ý thức tỉnh, tiếp xúc khó, thể trạng trung bình, trang phục luộm thuộm, hôi, bẩn, ý thức tỉnh không tiếp xúc được do câm điếc bẩm sinh, nói ú ớ không rõ câu từ, tư duy không khai thác được, cảm xúc không ổn định, thờ ơ, có lúc cười ngây ngô, rối loạn hành vi tác phong, đi lại tại chỗ nhiều không mục đích, rối loạn hoạt động có ý chí và hoạt động bản năng; ăn ngủ kém; trí nhớ mất, trí tuệ mất

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 123/KLGĐ ngày 22/12/2025 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc, Hội đồng giám định đã kết luận: Nguyễn Văn T bị hội chứng D, chậm phát triển tâm thần mức độ nặng có rối loạn cảm xúc hành vi F72 theo phân loại bệnh Quốc tế làn thứ 10 năm 1992 về các rối loạn tâm thần và hành vi. Hiện tại Nguyễn Văn T mất năng lực hành vi.

Ý kiến của Kiểm sát viên tham gia phiên họp

Về tố tụng: Tòa án nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình thụ lý việc dân sự là đúng thẩm quyền quy định tại Điều 27, 35, 39, 363, 365 Bộ luật Tố tụng dân sự. Quá trình giải quyết và tại phiên họp, Thẩm phán, Thư ký đã tiến hành đúng, đầy

đủ các thủ tục tố tụng theo quy định tại các Điều 366, 369, 370, 376, 377 Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung: Căn cứ vào Điều 22 Bộ luật Dân sự; Điều 378 Bộ luật Tố tụng dân sự và bản Kết luận giám định pháp y tâm thần số 123/KLGĐ ngày 22/12/2025 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực miền núi Phía B, đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của người yêu cầu về việc tuyên bố anh Nguyễn Văn T là người mất năng lực hành vi

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 4 – Ninh Bình nhận định:

[1] Về tố tụng: Đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị H về việc yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Văn T là người mất năng lực hành vi dân sự là loại việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự. Anh Nguyễn Văn T có địa chỉ thường trú tại: Xóm B, xã B, tỉnh Ninh Bình theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật Tố tụng dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 4 - Ninh Bình

[2] Về nội dung yêu cầu tuyên bố anh Nguyễn Văn T là người mất năng lực hành vi dân sự

Căn cứ các chứng cứ có trong hồ sơ cho thấy anh Nguyễn Văn T không có khả năng nhận thức và làm chủ hành vi, có các rối loạn tâm thần nặng. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 123/KLGĐ ngày 22/12/2025 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực miền núi phía Bắc, đã kết luận Nguyễn Văn T mất năng lực hành vi.

Do đó, việc bà Nguyễn Thị H yêu cầu Tòa án tuyên bố anh Nguyễn Văn T là người mất năng lực hành vi là có căn cứ chấp nhận, phù hợp quy định tại khoản 1 Điều 22 của Bộ luật Dân sự.

[3] Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người có khó khăn trong nhận thức và làm chủ hành vi được thực hiện theo Luật Hộ tịch, Bộ luật Dân sự và các quy định của pháp luật có liên quan.

[4] Về chi phí giám định: Bà Nguyễn Thị H tự nguyện chịu toàn bộ chi phí giám định sức khoẻ tâm thần.

[3] Về lệ phí giải quyết việc dân sự sơ thẩm: Bà Nguyễn Thị H là người cao tuổi được miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định của pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, các Điều 149, 361, 365,366, 367, 369, 370, 371, 372, 376, 377 và 378 Bộ luật Tố tụng dân sự;

Căn cứ Điều 22; Điều 53 của Bộ luật Dân sự;

Căn cứ điểm đ, Điều 12 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị H về việc: "*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi*".

2. Tuyên bố anh Nguyễn Văn T, sinh ngày 01/01/1978 địa chỉ: Xóm B, xã B, tỉnh Ninh Bình mất năng lực hành vi

3. Việc xác định và đăng ký người giám hộ cho người mất năng lực hành vi được thực hiện theo Luật Hộ tịch, Bộ luật Dân sự và các quy định của pháp luật có liên quan.

4. Về chi phí giám định: bà Nguyễn Thị H tự nguyện chịu toàn bộ chi phí giám định sức khoẻ tâm thần.

5. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: bà Nguyễn Thị H được miễn tiền lệ phí giải quyết việc dân sự.

Các đương sự có mặt có quyền kháng cáo Quyết định này trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Toà án ra Quyết định.

Viện Kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị Quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện Kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra Quyết định.

**** Nơi nhận:***
- VKSND khu vực 4 – Ninh Bình;
- Người yêu cầu;
- Lưu hs

THẨM PHÁN

(Đã ký)

Nguyễn Thị Bích Thuỷ